

**UCHWAŁA NR X/84/2024
RADY GMINY W ZALESZANACH**

z dnia 27 listopada 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej
i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Zaleszany na lata 2024-
2030.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673), Ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jedn.: Dz. U. z 2024, poz. 1283 ze zm.), Rada Gminy w Zaleszanych uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Zaleszany na lata 2024-2030, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchyla się Uchwałę Nr XL/489/2022 Rady Gminy w Zaleszanych z dnia 28 stycznia 2022 r.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Zaleszany.

Przewodniczący Rady
Gminy

Marzena Kuna

Załącznik do uchwały Nr X/84/2024
Rady Gminy w Zaleszanach
z dnia 27 listopada 2024 r.

PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA

PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ DLA GMINY ZALESZANY

na lata 2024-2030

Zaleszany, 2024 r.

Spis treści

WSTĘP

ROZDZIAŁ I.

Część teoretyczna

1. Podstawy prawne przeciwdziałania zjawisku przemocy domowej.
2. Wprowadzenie.
3. Adresaci Programu.
4. Miejsce realizacji Programu.
5. Realizatorzy Programu i czas realizacji.

ROZDZIAŁ II.

Część diagnostyczna

1. Diagnoza zjawiska przemocy domowej.
2. Badanie ankietowe mieszkańców.

ROZDZIAŁ III.

Część programowa

1. Potrzeby w sferze przeciwdziałania przemocy domowej.
2. Założenia Programowe.
3. Cele, kierunki, wskaźniki programu, realizatorzy, termin realizacji.
4. Przewidywane efekty.
5. Monitorowanie sprawozdawczości i środki finansowe na realizację Programu.

WSTĘP

Celem strategicznym Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej jest przeciwdziałanie przemocy domowej, ochrona osób doznających przemocy domowej oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy.

Program ma za zadanie zwiększyć skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Gminie Zaleszany, zwiększenie działań w zakresie ochrony osób doznających przemocy domowej i rozszerzenie dostępności pomocy, zwiększenie skuteczności programów dla osób stosujących, a także podejrzanych o przemoc domową., zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług

Opracowanie Programu spowodowane zostało zmianą Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz poprzedzone zostało diagnozą zjawiska przemocy na terenie Gminy Zaleszany.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Zaleszany ma charakter długofalowy. Działania obejmują lata 2024 r. - 2030 r. W miarę potrzeb i sytuacji społecznej mogą ulegać zmianom i udoskonaleniom.

ROZDZIAŁ I.

CZĘŚĆ TEORETYCZNA

1. PODSTAWY PRAWNE PRZECIWDZIAŁANIA ZJAWISKU PRZEMOCY DOMOWEJ.

Podstawowym aktem prawnym regulującym działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 poz. 1673) dalej także "ustawa". Ustawa określa:

- 1) zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- 2) zasady postępowania wobec osób doznających przemocy domowej,
- 3) zasady postępowania wobec osób stosujących przemoc domową.

Przepisy ustawy stosuje się także w przypadku zagrożenia przemocą domową oraz w przypadku podejrzenia stosowania przemocy domowej.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Zaleszany na lata 2024 -2030 został opracowany zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy, z uwzględnieniem nowelizacji wprowadzonej na mocy przepisów ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023 poz. 535), która obowiązuje zasadniczo od 22 czerwca 2023 r. W myśl art. 6. ust. 2 pkt 1-4 ustawy, do pozostałych zadań własnych gminy należy:

1. opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej,
2. prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową,
3. zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach, wsparcia,
4. tworzenie zespołów interdyscyplinarnych

W niniejszym Programie uwzględniono także podstawowe akty prawne, które współtworzą charakterystyczny system przeciwdziałania przemocy domowej:

- 1) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 poz. 1283 z późn. zm.),
- 2) ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 poz. 177 z późn. zm.),
- 3) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 poz. 2151 z późn. zm.),
- 4) ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 poz. 1465 z późn. zm.),
- 5) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 poz. 1939 z późn. zm.),
- 6) ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2023 poz. 2809 z późn. zm.),
- 7) ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks Karny (Dz. U. z 2024 poz. 17 z późn. zm.),
- 8) ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2024 poz. 1568),

- 9) ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz. U. z 2024 poz. 560 z późn. zm.),
- 10) uchwała nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030, M.P.M. 2023 poz. 1232,
- 11) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870).
- 12) Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Zaleszany.
- 13) Wojewódzki program przeciwdziałania przemocy domowej na lata 2024-2030 Uchwała nr LXXI/1226/24 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dn. 26 lutego 2024r.
- 14) Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Powiecie Stalowowolskim na lata 2024-2030, Uchwała Nr LX/433/2024 Rady Powiatu Stalowowolskiego z dnia 25.04.2024r.

2. WPROWADZENIE

Od 22 czerwca 2023 r. przez przemoc domową rozumie się: "jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej" (art. 2 ust. 1 pkt 1).

Ponadto w myśl definicji przemocy domowej osoba doznająca przemocy domowej to:

- a) małżonek, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- b) wstępni i zstępni oraz ich małżonkowie,
- c) rodzeństwo oraz ich wstępni, zstępni i ich małżonkowie,
- d) osoby pozostające w stosunku przysposobienia i jej małżonek oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- e) osoby pozostające obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- f) osoby wspólnie zamieszkujące i gospodarujące oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- g) osoby pozostające obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- h) małoletni

– wobec których jest stosowana przemoc domowa.

Przez osobę doznającą przemocy domowej należy także rozumieć małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej wobec osób, o których mowa wyżej.

Świadek przemocy domowej – należy przez to rozumieć osobę, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej.

Osoba stosująca przemoc domową to osoba pełnoletnia, która dopuszcza się przemocy domowej wobec osób, o których mowa powyżej.

Obecnie obowiązujące rozwiązania prawne, zawarte w procedurze "Niebieskie Karty"[#] (dalej także "NK"), nie wymagają zgody osoby doznającej przemocy domowej, ani osoby stosującej przemoc domową na prowadzenie NK. Wprowadzono zasadę realizacji NK, według miejsca zamieszkania osoby doznającej przemocy domowej. Obowiązkiem GDP (grupy diagnostyczno-pomocowej) będzie zawiadomienie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury "Niebieskie Karty" pod jej nieobecność. Wprowadzono zasadę, że jeżeli realizacja procedury "Niebieskie Karty" napotyka trudności, każdemu członkowi grupy diagnostyczno-pomocowej przysługuje prawo wystąpienia do wojewody z wnioskiem o wskazanie innej gminy właściwej. Zakończenie procedury "Niebieskie Karty" nastąpi w przypadku ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia, że zaprzestano dalszego stosowania przemocy (lub rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań). Dodatkowo wprowadzono obowiązek monitorowania sytuacji osób uczestniczących w procedurze "Niebieskie Karty" przez okres 9 miesięcy po jej zakończeniu.

Ustawa z dnia 13 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 poz. 2890) poszerza katalog zakazów wobec osób stosujących przemoc, który będzie obejmował:

- 1) zakaz zbliżania się do osoby doznającej przemocy – gdy osoba stosująca przemoc domową swoim zachowaniem polegającym na stosowaniu przemocy domowej stwarza zagrożenie dla życia lub zdrowia osoby doznającej tej przemocy;
- 2) zakaz kontaktowania się z osobą doznającą przemocy – gdy osoba stosująca przemoc domową swoim zachowaniem polegającym na stosowaniu przemocy domowej stwarza zagrożenie dla życia lub zdrowia osoby doznającej przemocy, a także gdy osoba stosująca przemoc domową nęka ją za pomocą środków komunikacji elektronicznej na odległość, wzbudzając u niej uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia lub istotnie narusza jej prywatność;
- 3) zakaz wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do którego uczęszcza osoba doznająca przemocy domowej, miejsca pracy lub innego miejsca, w których zwykle lub regularnie przebywa osoba doznająca przemocy domowej, oraz przebywania na tym terenie – jeżeli osoba dotknięta doznającą przemocy domowej uczęszcza do szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, uprawia sport lub pracuje.

Wszystkie wskazane wyżej zakazy wobec osoby stosującej przemoc domową będą mogły być wydane przez: Policję lub Żandarmerię Wojskową, sąd – w postanowieniu o udzielenie zabezpieczenia lub w postanowieniu o zobowiązaniu do opuszczenia mieszkania lub zakazie zbliżania się do niego, o zakazie zbliżenia się do osoby dotkniętej przemocą, kontaktowania się z nią, lub wstępu do miejsc, w których ta osoba przebywa. Zakazy, do których wydania uprawniona jest Policja lub Żandarmeria Wojskowa tracą moc po upływie 14 dni od dnia ich wydania, chyba że sąd udzielił zabezpieczenia, którym zostały one przedłużone. Przy obliczaniu terminu nie uwzględnia się dnia, w którym zakazy zostały wydane. Zakazy tracą także moc, w przypadku, gdy po ich wydaniu wobec osoby stosującej

przemoc domową zastosowano środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania. Policjant może wydać nakaz opuszczenia mieszkania, a także każdy z pozostałych zakazów (które mogą być zastosowane łącznie):

- 1) podczas interwencji podjętej we wspólnie zajmowanym mieszkaniu lub jego bezpośrednim otoczeniu lub
- 2) w związku z powzięciem informacji o stosowaniu przemocy domowej, w szczególności zgłoszenia przez:
 - osobę dotkniętą przemocą domową lub
 - kuratora sądowego lub pracownika jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, w związku z wykonywaniem ustawowych obowiązków.

Co istotne, Żandarmerii Wojskowej przyznano uprawnienia analogiczne do przysługujących Policji w odniesieniu do osób stosujących przemoc domową, które są żołnierzami pełniącymi czynną służbę wojskową. Jeśli natomiast wobec takich osób ze swoich uprawnień skorzysta Policja, jest zobowiązana niezwłocznie zawiadomić właściwą jednostkę organizacyjną Żandarmerii Wojskowej.

Osoba doznająca przemocy domowej może wystąpić do sądu z wnioskiem o:

- 1) zobowiązanie osoby stosującej przemoc domową do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia,
- 2) wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia,
- 3) zakazu zbliżania się do osoby dotkniętej przemocą domową,
- 4) zakazu kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej,
- 5) zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do których uczęszcza osoba doznająca przemocy domowej, miejsca pracy lub innego miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba doznająca przemocy domowej, i przebywania na tym terenie.

Sąd rozpoznaje sprawę w postępowaniu nieprocesowym i orzeka po przeprowadzeniu rozprawy. Kodeks postępowania cywilnego nakłada na sąd obowiązek szybkiego rozpoznania sprawy. Sąd orzeka w terminie jednego miesiąca od dnia wniesienia wniosku. W przypadku wniesienia apelacji, sąd drugiej instancji orzeka w terminie jednego miesiąca od przedstawienia akt sprawy przez sąd pierwszej instancji wraz z apelacją.

Sąd uwzględniając wniosek o zobowiązanie osoby stosującej przemoc domową do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub o wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, wskazuje w postanowieniu obszar, który osoba stosująca przemoc domową ma opuścić i na którym nie może przebywać, lub odległość od wspólnie zajmowanego mieszkania, którą osoba stosująca przemoc domową jest obowiązana zachować. Sąd uwzględniając wniosek o wydanie zakazu zbliżania się do osoby dotkniętej przemocą domową, wskazuje w postanowieniu wyrażoną w metrach odległość, na którą osoba stosująca przemoc domową nie może zbliżyć się do osoby dotkniętej tą przemocą.

Sąd uwzględniając wniosek o wydanie zakazu kontaktowania się z pełnoletnią osobą dotkniętą przemocą domową, na wniosek wnioskodawcy lub uczestnika postępowania, gdy przemawiają za tym szczególne okoliczności, może w postanowieniu określić dopuszczalne sposoby kontaktowania się oraz ich zakres, mając na uwadze bezpieczeństwo osoby dotkniętej przemocą domową.

Postanowienia sądu, o których mowa powyżej, oraz postanowienie uwzględniające wnioski o wydanie zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do których uczęszcza osoba dotknięta przemocą domową, miejsca pracy lub innego miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba doznająca przemocy domowej, i przebywania na tym terenie, są skuteczne i wykonalne z chwilą ogłoszenia. Postanowienia te mogą być uchylane lub zmieniane wskutek zmiany okoliczności sprawy, chociażby były zaskarżone, a nawet prawomocne.

Niestosowanie się do zakazów przez osobę stosującą przemoc domową stanowi wykroczenie. Sprawca podlega karze:

- 1) aresztu (wymierzana w dniach może trwać od 5 do 30 dni),
- 2) ograniczenia wolności (trwa 1 miesiąc; w czasie jej odbywania ukarany: nie może bez zgody sądu zmieniać miejsca stałego pobytu; jest obowiązany do wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne; ma obowiązek udzielania wyjaśnień dotyczących przebiegu odbywania kary), albo
- 3) grzywny do 5000 złotych.

W art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej dodano punkt 4a i 4b oraz ust. 8, co oznacza zmiany w procedurze zapewnianiu dziecku ochrony przed przemocą domową przez pracownika socjalnego. Przed podjęciem decyzji o interwencji na podstawie art. 12a pracownik socjalny w uzgodnieniu z funkcjonariuszem Policji, a także lekarzem, ratownikiem medycznym lub pielęgniarką dokona oceny ryzyka zagrożenia dla życia lub zdrowia dziecka w kwestionariuszu szacowania ryzyka zagrożenia dla życia lub zdrowia dziecka. W przypadku zapewnienia dziecku ochrony dziecka udziela się wsparcia psychologa.

Zjawisko przemocy domowej należy zatem analizować przyjmując perspektywę indywidualną, systemową lub społeczną. Perspektywa indywidualna, to spojrzenie przez pryzmat osoby doznającej przemocy lub przez pryzmat osoby stosującej przemoc domową. Perspektywa systemowa to ukazanie możliwych form wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc oraz opis metod wsparcia. Natomiast perspektywa społeczna, to odbiór społeczny zjawiska przemocy domowej, postawy członków lokalnej społeczności wobec aktów przemocy. Przemoc jest zjawiskiem występującym powszechnie w naszym społeczeństwie i dotyczy rodzin o różnym statusie społecznym i należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych i szkodliwych społecznie.

Zasadniczo wyróżnia się następujące formy przemocy:

1. Przemoc fizyczna – to forma agresji łącząca się naruszeniem granic ciała. Jej celem jest zadanie "ofierze" bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia. Przejawia się poprzez: szarpanie, kopanie, popychanie, obezwładnianie, duszenie, odpychanie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, bicie otwartą ręką, pięściami, różnymi przedmiotami, przypalanie papierosem, topienie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, pozostawienie w niebezpiecznym miejscu, nieudzielenie niezbędnej pomocy, itp.

2. Przemoc psychiczna – to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości, wzbudzanie w osobie doznającej przemocy strachu. Ta forma przemocy powoduje poważne szkody psychologiczne. Przejawia się poprzez: wyśmiewanie opinii, poglądów, przekonań, religii, pochodzenia, narzucanie swojego zdania, poglądów, stałe ocenianie, krytykę, wmawianie choroby psychicznej, izolowanie, kontrolowanie, ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi, wymuszanie posłuszeństwa i podporządkowania, ograniczanie snu, pożywienia i schronienia, wyzywanie, używanie wulgarnych epitetów, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, stosowanie gróźb, szantażowanie, itp.

3. Przemoc seksualna – to zmuszanie osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, a także kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy ta osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania jej o zgodę lub gdy na skutek zaistniałych warunków obawia się odmówić. Przejawia się poprzez: gwałt, wymuszanie pożycia seksualnego, nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, zmuszanie do seksu z osobami trzecimi, sadyzm w pożyciu, wyśmiewanie wyglądu, ciała i krytykę zachowań seksualnych, itp.

4. Przemoc ekonomiczna – to celowe niszczenie czyjejś własności, pozbawianie środków lub stwarzaniem warunków, w których nie są zaspokajane niezbędne dla przeżycia potrzeby. Przejawia się poprzez: okradanie, zabieranie pieniędzy, niełożenie na utrzymanie, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie podstawowych, materialnych potrzeb rodziny, szantażowanie, zaciąganie długów i kredytów bez zgody współmałżonka, zmuszanie do pożyczek, uniemożliwianie korzystania z pomieszczeń niezbędnych do zaspokajania potrzeb (kuchnia, łazienka) itp.

5. Zanedbanie – to ciągłe niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych. Tej formy przemocy najczęściej doświadczają dzieci. Przejawia się poprzez: niedawanie (dziecku) środków na utrzymanie, pozbawianie jedzenia, ubrania, schronienia, brak pomocy w chorobie, nieudzielenie pomocy, uniemożliwianie dostępu do miejsc zaspokojenia podstawowych potrzeb: mieszkania, kuchni, łazienki, łóżka.

6. Cyberprzemoc - to przemoc z użyciem urządzeń elektronicznych, najczęściej telefonu bądź komputera. Przejawia się poprzez: agresję słowną, np. wyzywanie na czatach internetowych, umieszczanie komentarzy na forum internetowym w celu ośmieszenia, sprawienia przykrości lub wystraszenia innej osoby; upublicznianie upokarzających, przerobionych zdjęć i filmów, zamieszczanie przykrych komentarzy na profilach innych osób w portalach społecznościowych, włamanie na konto i podszywanie się pod kogoś w celu zamieszczania w jego imieniu obraźliwych postów i zdjęć na profilach innych użytkowników, szantażowanie, ujawnianie sekretów, wykluczanie z grona "znajomych" w Internecie, celowe ignorowanie czyjejś działalności w sieci.

Przemoc domowa zazwyczaj ma charakter długotrwały i cykliczny. Można wyszczególnić powtarzające się fazy, które razem tworzą pewnego rodzaju cykle przemocy. Znajomość faz pozwala lepiej zrozumieć charakter i specyfikę problemu. Możemy wyróżnić trzy fazy powtarzającego się cyklu. Są to:

1. Faza narastania napięcia – jest to pierwsza faza, w której dochodzi do stopniowego wzrostu napięcia, w której osoba stosująca przemoc jest stale napięta i poirytowana, zaś osoba doznająca przemocy obarcza siebie winą i stara się za wszelką cenę uniknąć kolejnej awantury;

2. Faza ostrej przemocy – jest to druga faza, w której napięcie prowadzi do wybuchu gniewu i rozładowania agresji. Partner staje się gwałtowny, wpada w szal, jakiś drobiazg wywołuje awanturę. Osoba doświadczająca przemocy może doznać obrażeń zagrażających jej zdrowiu i życiu. Najczęściej to w tej fazie, osoby doznające przemocy wzywają policję, szukają pomocy;

3. Faza miodowego miesiąca – jest to trzecia faza, w której osoba stosująca przemoc wyraża skruchę, składa obietnice, obiecuje poprawę. "Sprawca" jest czuły, troskliwy, zapewnia o swojej miłości. Przeprasza często towarzysząc łzy i prezenty. W tej sytuacji osoba doznająca przemocy często czuje się odpowiedzialna za to, co się stało i postanawia dać sprawcy "drugą szansę". Faza miodowego miesiąca zatrzymuje ofiarę w sytuacji przemocy, bo łatwo pod jej wpływem zapomnieć o koszmarze pozostałych dwóch faz. Niestety faza miodowego miesiąca nie trwa długo. Po jakimś czasie napięcie znowu narasta i cały cykl przemocy się powtarza. Z biegiem czasu przemoc staje się coraz gwałtowniejsza, dotkliwsza. Cykliczność przemocy sprawia, że osobom doświadczającym przemocy trudno jest podjąć działania mające na celu zatrzymanie przemocy.

Przemoc fizyczna, seksualna, psychiczna i ekonomiczna popełniona na szkodę osób najbliższych jest przestępstwem. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, może być zakwalifikowana jako przestępstwo znęcania się nad rodziną (art.207 kk.), za które grozi kara pozbawienia wolności od trzech miesięcy do 5 lat. Jeśli sprawca działa ze szczególnym okrucieństwem lub jeżeli osoba pokrzywdzona targnie się na własne życie, sprawca podlega karze odpowiednio od roku do lat 10 i od 2 do 12 lat.

Skutki przemocy domowej to nie tylko szkody fizyczne, ale również trwałe następstwa w psychice człowieka. Bezpośrednie skutki przemocy można podzielić na:

- 1) objawy fizyczne (m.in. urazy, obrzęki, otarcia, rany, złamania, stłuczenia, zadrapania, oparzenia, siniaki, choroby w wyniku powikłań i stresu),
- 2) objawy emocjonalne (m.in. smutek, wycofanie, wzrost lęku i niepokoju, izolacja, depresja, próby samobójcze, samobójstwa, zmienność nastrojów, niska samoocena i poczucie własnej wartości, zespół stresu pourazowego, napady paniki, zaburzenia snu, zaburzenia psychosomatyczne),
- 3) objawy społeczne (m.in. wycofanie społeczne, nieufność, nieumiejętność nawiązywania kontaktu, wyuczona bezradność, spadek poczucia kompetencji),
- 4) objawy seksualnego wykorzystywania dziecka (m.in. seksualizacja kontaktów międzyludzkich, wciąganie innych dzieci w nietypową aktywność seksualną, świadomość seksualna wykraczająca poza poziom dojrzałości dziecka, ucieczki z domu, próby samobójcze, problemy psychiczne).

3. ADRESACI PROGRAMU

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Zaleszany na lata 2024 – 2030 skierowany jest do:

- 1) osób doświadczających przemocy domowej,
- 2) osób stosujących przemoc domową,
- 3) świadków przemocy domowej,
- 4) społeczności lokalnej, w tym osób zagrożonych przemocą domową,
- 5) przedstawicieli służb, instytucji i organizacji pozarządowych – podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

4. MIEJSCE REALIZACJI PROGRAMU

Obszar Gminy Zaleszany.

5. REALIZATORZY PROGRAMU I CZAS REALIZACJI

W Gminie Zaleszany bezpośrednio przeciwdziałaniem przemocy domowej zajmuje się sieć instytucji:

- 1) Ośrodek Pomocy Społecznej w Zaleszanach,
- 2) Posterunek Policji w Zbydniowie,
- 3) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zaleszanach,
- 4) Prokuratura Rejonowa w Stalowej Woli,
- 5) Placówki oświatowe na terenie gminy Zaleszany,
- 6) Ośrodki zdrowia: NZOZ ES-COR w Zaleszanach, SPG ZOZ w Zbydniowie,
- 7) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Stalowej Woli,
- 8) Sąd Rejonowy w Stalowej Woli - kuratorzy zawodowi i społeczni,
- 9) Organizacje pozarządowe,
- 10) inne zainteresowane instytucje.

ROZDZIAŁ II.

CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA

1. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań konieczne jest zdiagnozowanie i stałe monitorowanie rzeczywistego rozmiaru zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Zaleszany. Ze względu na specyfikę zjawiska oszacowanie skali problemu oraz podanie właściwej liczby osób doświadczających przemocy nie jest zadaniem łatwym. W wielu przypadkach osoby doznające przemocy domowej nie ujawniają problemu, a co za tym idzie nie składają zawiadomienia o przestępstwie. Dzieje się tak z różnych powodów m.in. z obawy przed sprawcą, brakiem wiary w możliwość skutecznego działania wymiaru sprawiedliwości, chęci zapomnienia o doznanej krzywdzie, a także chęci ochrony sprawców, z poczucia wstydu i obawy przed wykluczeniem społecznym. Przedstawione czynniki powstrzymujące przed składaniem zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa przemocy domowej, odgrywają szczególną rolę w obliczu czynów popełnianych przez osoby najbliższe, ale nie tylko. Z tego też względu można przypuszczać, że znaczna liczba przypadków przemocy pozostaje nieujawniona.

Pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w Zaleszanach przeprowadzili diagnozę zjawiska przemocy w Gminie Zaleszany. Diagnozę opracowano na podstawie:

- a) sporządzanych sprawozdań przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Zaleszanach przekazywanych do Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz innych sprawozdań dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej oraz realizacji Gminnych Programów Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w latach 2020-2022,
- b) danych Zespołu Interdyscyplinarnego w Zaleszanach za lata 2020-2023,
- c) danych Urzędu Stanu Cywilnego w Zaleszanach,
- d) danych pochodzących ze Strategii Rozwoju Gminy Zaleszany na lata 2016-2025,
- e) danych Głównego Urzędu Statystycznego.

Administracyjnie Gmina Zaleszany położona jest w północnej części województwa podkarpackiego, w powiecie stalowowolskim. Gmina Zaleszany zajmuje obszar 8717 ha, z czego ponad połowę stanowią grunty rolne. W obrębie Gminy znajduje się 13 sołectw: Agatówka, Dzierdziówka, Kotowa Wola, Kępie Zaleszańskie, Motycze Szlacheckie, Majdan Zbydniowski, Wólka Turebska, Pilchów, Turbia, Skowierzyn, Obojna, Zaleszany, Zbydniów.

Odległość poszczególnych sołectw od siedziby Urzędu Gminy oraz Ośrodka Pomocy Społecznej w Zaleszanach waha się od 3 do 7 km. Do najbardziej oddalonych sołectw należą: Pilchów, Agatówka, Obojnia. W 2022r. liczba mieszkańców Gminy Zaleszany wynosiła 11.009 osób, z czego 50,4% stanowią kobiety, a 49,6% mężczyźni.

Przemoc domowa jest problemem złożonym, o którym trudno się rozmawia i jeszcze trudniej diagnozuje. Dane statystyczne pozwalają oszacować jedynie jego przybliżone rozmiary. Pamiętać należy, że dane oficjalne nie obejmują niezgłaszanych przypadków przemocy domowej. Poniżej zaprezentowano diagnozę zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Zaleszany.

Tabela 1. Liczba wszczętych procedur „Niebieska Karta” przez podmioty uprawnione do wszczęcia procedury.

Podmiot Upoważniony do założenia Niebieskiej Karty	2019	2020	2021	2022	2023
Policja	30	17	31	32	16
Ośrodek Pomocy Społecznej	4	7	8	10	7
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0	0	0	0	0
Placówki Oświatowe	0	0	1	0	1 (Zespół szkół w Radomyślu nad Sanem) *
Placówki Służby Zdrowia	0	0	0	1 (Lekarz psychiatra-praktyka prywatna w Stalowej Woli) *	2 (Powiatowy Szpital Specjalistyczny w Stalowej Woli) *
Ogółem	34	24	40	43	26

*Formularz wypełniony przez uprawniony podmiot i przekazany do Zespołu Interdyscyplinarnego w Zaleszanach.

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Zaleszanach.

Zgodnie §2 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” wszczęcie procedury następuje z chwilą wypełnienia formularza „Niebieska Karta – A” w przypadku uzasadnionego podejrzenia stosowania przemocy domowej lub zgłoszenia dokonanego przez świadka przemocy domowej. Formularz wypełniają osoby będące przedstawicielami podmiotów m.in. jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, Oświaty, Ochrony zdrowia.

Z analizy danych Zespołu Interdyscyplinarnego w Zaleszanach wynika, iż w latach 2019-2023 na terenie Gminy Zaleszany prowadzono łącznie 167 procedury "Niebieskie Karty". W roku 2019 sporządzono 34 "Niebieskich Kart - A" wszczynających procedurę, natomiast w roku 2021 oraz 2022 r. wpłynęło do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego najwięcej "Niebieskich Kart - A" wszczynających procedurę, tj. odpowiednio 40 oraz 43 formularze "Niebieska Karta - A". W 2020 oraz 2023 r. na terenie Gminy Zaleszany wszczęto odpowiednio 24 oraz 26 procedur "Niebieskiej Karty - A". Powyższe dane wskazują, iż liczba sporządzanych formularzy "Niebieska Karta - A" oraz prowadzonych

procedur wzrosła znacząco w latach 2021-2022. Zauważalny jest wzrost założonych Niebieskich Kart w okresie pandemii i tzw. Lockdownu. Niemal dwukrotny wzrost w stosunku do lat ubiegłych świadczy o tym, iż przemoc domowa jest coraz częściej ujawniana i osoby pokrzywdzone decydują się na podjęcie działań zmierzających do zmiany swojej sytuacji domowej. Duże znaczenie mają kampanie społeczne, akcje medialne, informacje prasowe i telewizyjne zdecydowanie potępiające stosowanie przemocy, ale też uświadamiające, iż na przemoc domową nie należy się zgadzać. Z niżej wymienionych danych wynika, iż w Gminie Zaleszany procedurę "Niebieskie Karty" głównie wszczynali funkcjonariusze Policji, którzy w latach 2019-2023 126 razy wszczęli procedurę Niebieska Karta. 36 procedur zostało wszczętych przez pracowników socjalnych, natomiast przedstawiciele służby zdrowia wszczęli 3 procedury, a placówek oświatowych jedną procedurę. (ww. dane zostały zawarte w tabeli 1).

Tabela 2. Liczba osób dotkniętych przemocą domową.

Liczba osób doświadczających przemocy domowej, objętych procedurą Niebieskie Karty w danym roku	2019	2020	2021	2022	2023
Kobiety	32	25	31	33	20
Mężczyźni	5	5	4	8	2
Dzieci	35	21	19	39	24
Ogółem	72	51	62	80	46

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Zaleszanach.

Jak wynika z danych liczbowych Zespołu Interdyscyplinarnego w Zaleszanach w latach 2019-2023 największą liczbę - 141 osób, doświadczających przemocy domowej stanowiły kobiety, które są grupą osób, które praktycznie przez wszystkie lata przeważają jako osoby doświadczające przemocy w środowisku domowym. W roku 2022, aż 39 małoletnich osób doświadczyło przemocy domowej i zostało objętych procedurą „Niebieskie Karty”. W wielu przypadkach dzieci były świadkami stosowania przemocy. W analizowanych latach tylko jedno dziecko zostało odebrane z rodziny ze względu na bezpośrednie zagrożenie życia lub zdrowia w związku z prowadzoną procedurą „Niebieskie Karty” (informacja w tabeli 5).

Tabela 3. Najczęściej zgłaszane przez osoby pokrzywdzone formy przemocy w rodzinie.

Liczba	2019	2020	2021	2022	2023
psychicznej	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
fizycznej	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
ekonomicznej	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
seksualnej	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie
innej	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Zaleszanach

W oparciu o lata 2019-2023 należy stwierdzić, że liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” wszczynana jest ze względu na problemy przemocy psychicznej, fizycznej, ekonomicznej, natomiast nikt nie zgłaszał stosowania przemocy seksualnej. (tabela 3)

Tabela 4. Liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową.

Liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową w danym roku	2019	2020	2021	2022	2023
Kobiety	5	3	5	10	6
Mężczyźni	32	27	36	31	20
Dzieci	0	0	0	0	0
Ogółem	37	30	41	41	26

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Zaleszanych

Jak wynika z danych Zespołu Interdyscyplinarnego w Zaleszanych w latach 2019-2023 osobami co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową są najczęściej mężczyźni. Z powyższych informacji (tabeli 4) wynika, że kobiety o wiele rzadziej dopuszczają się stosowania przemocy domowej.

Tabela 5. Działania podejmowane przez Zespół Interdyscyplinarny oraz Grupy Robocze w ramach realizacji procedury Niebieska Karta.

Liczba podjętych działań	2019	2020	2021	2022	2023
Wnioski do Policji	4	7	8	10	9
Wnioski od Prokuratury	0	0	0	0	4
Wnioski do Sądu Rodzinnego	9	3	10	10	11
Wnioski do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	9	6	6	8	7
Skierowanie do Stalowowolskiego Ośrodka Wsparcia i Interwencji Kryzysowej	0	0	0	0	0
Umieszczenie dziecka w placówce	1	0	0	0	0
Informowanie o możliwości udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych (liczba osób objętych działaniem)	36	30	41	41	26

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Zaleszanych

W związku ze zmianą ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej powstały grupy diagnostyczno – pomocowe. Do zadań grup diagnostyczno –pomocowych należy przede wszystkim:

- dokonanie, na podstawie procedury "Niebieskie Karty", oceny sytuacji domowej osób doświadczających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową,
- rozpatrywanie spraw indywidualnych związanych z przemocą domową,
- zastępowanie dotychczas funkcjonujących grup roboczych,
- realizowanie zadań o charakterze strategicznym, poprzez które kształtowana będzie lokalna polityka przeciwdziałania przemocy domowej.

Z danych zawartych w tabeli nr 5, wynika, że Zespół Interdyscyplinarny oraz Grupy Robocze podejmują działania w ramach realizacji procedury „Niebieskie Karty”, w każdej rodzinie, gdzie są małoletni kierowany jest wniosek do Sądu Rodzinnego, gdzie zachodzi obawa o uzależnienie od alkoholu kierowane są wnioski do GKRPA. Według potrzeb rodziny oraz przygotowanego planu pomocy z osobą doświadczającą przemocy, wnioski kierowane są do podjęcia czynności przez Prokuraturę czy Policję.

Tabela 6. Liczba zakończonych spraw w ramach procedury „Niebieska Karta” w latach 2019-2023

Liczba zakończonych procedur w tym z powodu:	2019	2020	2021	2022	2023
Ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy	24	14	26	20	20
Rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowanych działań	4	6	3	12	4
Ogółem	27	20	29	32	24

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Zaleszanach

W latach 2019-2023 zakończono 132 procedury „Niebieskie Karty”. 103 zakończeń procedur „Niebieskie Karty” w latach 2019-2023 nastąpiło z uwagi na ustanie przemocy w rodzinie

i uzasadnione przypuszczenie o zaprzestaniu przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy, natomiast 29 procedur zostało zakończonych ze względu na rozstrzygnięcie o braku zasadności podejmowania działań.

Tabela.7 Liczba wypełnionych formularz „Niebieska Karta – C” oraz „Niebieska Karta – D” w latach 2019-2023

Liczba sporządzonych formularzy w poszczególnych latach	2019	2020	2021	2022	2023
Niebieska karta -C	24	16	21	43	25
Niebieska Karta -D	20	12	11	26	23

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Zaleszanach

Z danych Zespołu Interdyscyplinarnego w Zaleszanach wynika, że podczas realizowania procedury „Niebieskie Karty” grypy robocze wypełniły razem z osobą doświadczającą przemocy 129 „formularzy „Niebieska Karta-C”, natomiast z osobą podejrzaną o stosowanie przemocy wypełniono 92 Formularzy „Niebieska Karta-D”.

Z przedstawionych danych wynika, iż problem przemocy domowej istnieje na terenie Gminy Zaleszany. Podkreślić należy, że z doświadczenia osób i organizacji zajmujących się przemocą domową wynika, iż statystyki nie oddają powagi problemu. Innymi ważnymi problemami Gminy Zaleszany związanymi z przeciwdziałaniem przemocy domowej są:

- brak bazy lokalowej i mieszkań chronionych,
- brak na terenie gminy instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie,
- niska świadomość społeczna,

– funkcjonowanie stereotypów na temat przemocy.

2. BADANIE ANKIETOWE MIESZKAŃCÓW

Wśród dorosłych mieszkańców Gminy Zaleszany przeprowadzono badanie dotyczące diagnozy występowania przemocy domowej na terenie Gminy Zaleszany. Badanie zostało przeprowadzone za pośrednictwem Internetu, bez bezpośredniego kontaktu z ankierem. Do badania stworzono kwestionariusz ankiety w formie elektronicznej na stronie internetowej GOOGLE forms.[#] Linki do ankiety wraz z prośbą o wypełnienie został umieszczony na stronie Gminy Zaleszany oraz został umieszczony na komunikatorach społecznościowych grup i organizacji społecznych działających na terenie gminy. Respondenci byli informowani o anonimowym charakterze ankiety. Ankieta była ogólnie dostępna, została udostępniona na stronie Gminy Zaleszany. W badaniu wzięło udział 45 mieszkańców Gminy Zaleszany, w tym 35 kobiety oraz 10 mężczyzn. Większość, bo aż 44,4% respondentów znalazła się w grupie wiekowej 37-50 lat. W grupie wiekowej 26-36 lat znalazło się 24,4% ankietowanych.

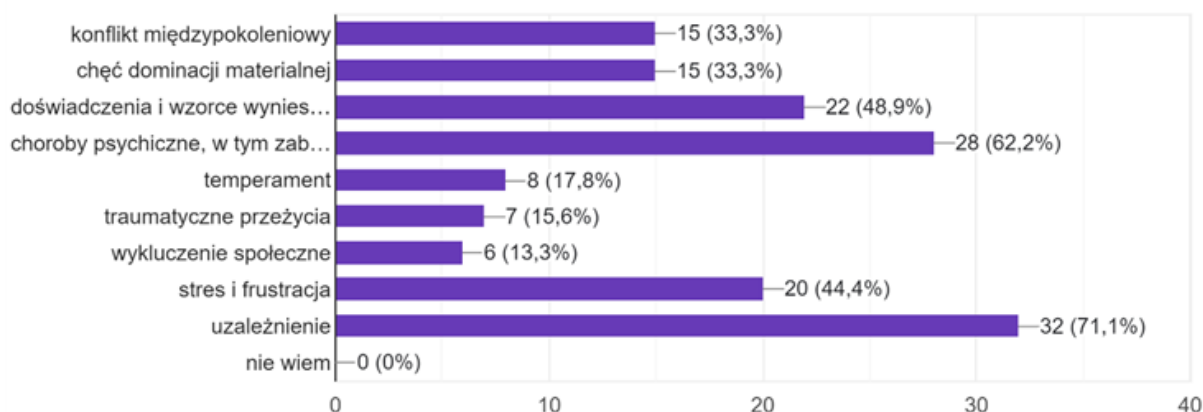
Ankietowanych poproszono o podanie posiadanego wykształcenia. Pośród respondentów Przeważały osoby z wykształceniem wyższym 46,7%, drugą grupę stanowiły osoby z wykształceniem średnim 37,8%, natomiast 13,3 % ankietowanych wykształcenie zasadnicze zawodowe, natomiast jedna osoba wykształcenie gimnazjalne.

Kwestionariusz ankiety składał się z 17 pytań dotyczących, w tym 11 jednokrotnego wyboru, w 6 Pytaniach respondenci mieli możliwość zaznaczyć kilka odpowiedzi, jak również wyrazić swoje zdanie wybierając opinię; inna odpowiedź. Wyniki badań, z podziałem na każde pytanie przedstawiono na grafikach poniżej.

Wykres 1. Przyczyny występowania przemocy domowej

Jakie są według Pana /i najczęstsze przyczyny stosowania przemocy domowej? (Można zaznaczyć dowolną ilość odpowiedzi)

45 odpowiedzi

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

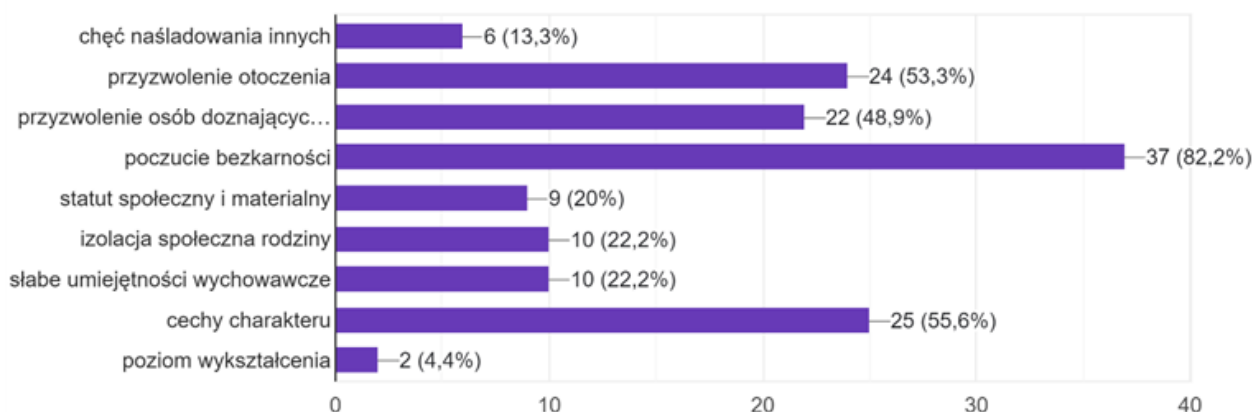
W pierwszym pytaniu poproszono badanych o wytypowanie przyczyn występowania przemocy domowej. Najwięcej badanych (32 osoby) wskazało uzależnienie jako przyczynę występowania zachowań przemocowych, natomiast 28 osób wskazało choroby psychiczne, zaburzenia. Doświadczenie i wzorce wyniesione z domu oraz odczuwanie stresu i frustracji przejawiają się jako kolejna z przyczyn. Po 15 osób wskazało chęć dominacji materialnej

oraz konflikt międzypokoleniowy jako przyczynę. Najmniejszy odsetek badanych wskazał, że to wykluczenie społeczne jest przyczyną przemocy domowej.

Wykres 2. Czynniki wpływające na sprawcę przemocy domowej.

Jakie Pana/i zdaniem czynniki mogą mieć wpływ na postępowanie sprawców przemocy domowej?(Można zaznaczyć dowolną ilość odpowiedzi)

45 odpowiedzi

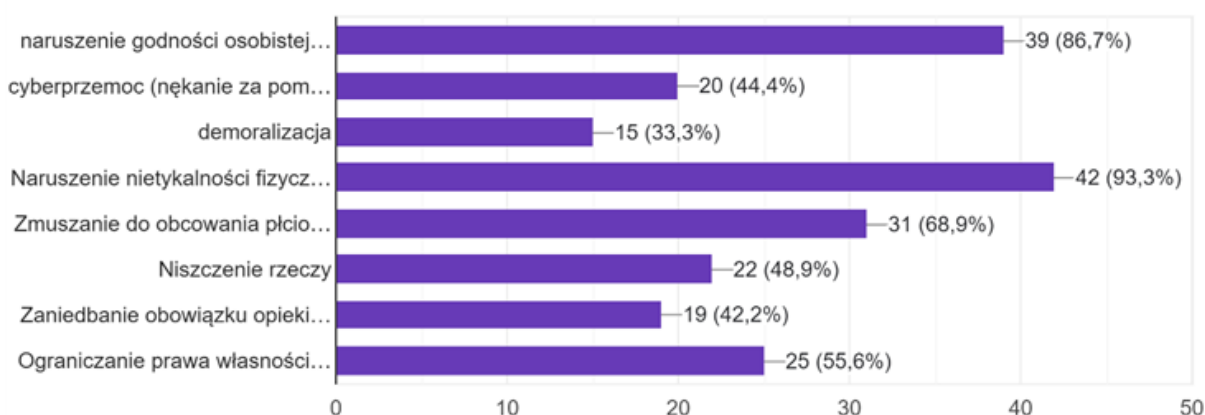
Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Respondenci zostali poproszeni o wskazanie konkretnych czynników mogących mieć realny wpływ na postępowanie sprawców przemocy domowej, aż 37 badanych wskazało jako najważniejszy czynnik poczucie bezkarności sprawcy, 25 osób wskazało, iż to cechy charakteru sprawcy mają wpływ na jego zachowanie. Niewiele mniej osób wskazuje przyzwolenie otoczenia oraz przyzwolenie osób doświadczających przemocy jako czynniki oddziałujące na działanie sprawców przemocy.

Wykres 3

Przemoc domowa Pana/i zdaniem to: (Można zaznaczyć dowolną ilość odpowiedzi)

45 odpowiedzi

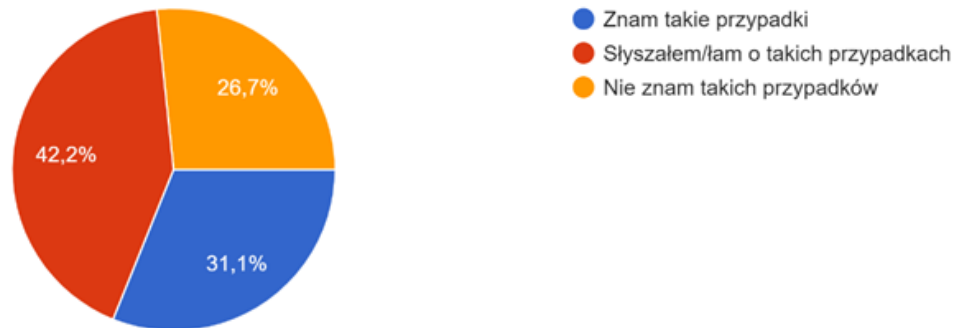

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Wykres 4

Czy zna Pan/i przypadki występowania przemocy domowej na terenie Gminy Zaleszany? (Proszę zaznaczyć jedna odpowiedź)

45 odpowiedzi

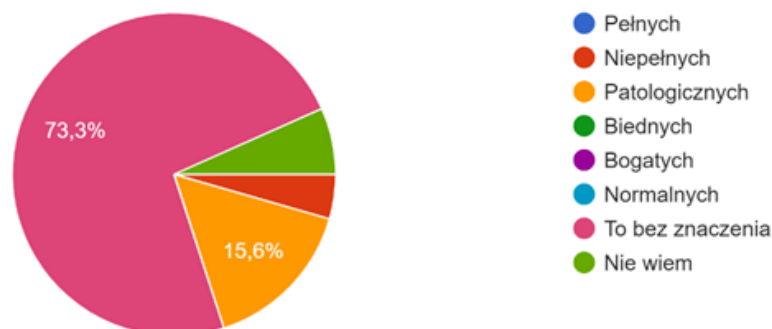
Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Mieszkańcy zostali zapytani czy znają przypadki występowania przemocy domowej na terenie Gminy Zaleszany, zdecydowana większość ankietowanych odpowiedziała, że słyszała o takich przypadkach lub miała z rodzinami do których dochodzi do przemocy kontakt. Wnioskuje się zatem, że temat przemocy oraz problemów domowych jest znany mieszkańcom gminy.

Wykres 5

Jak Pan/i uważa, w jakich rodzinach najczęściej występuje przemoc? (Proszę zaznaczyć jedna odpowiedź)

45 odpowiedzi

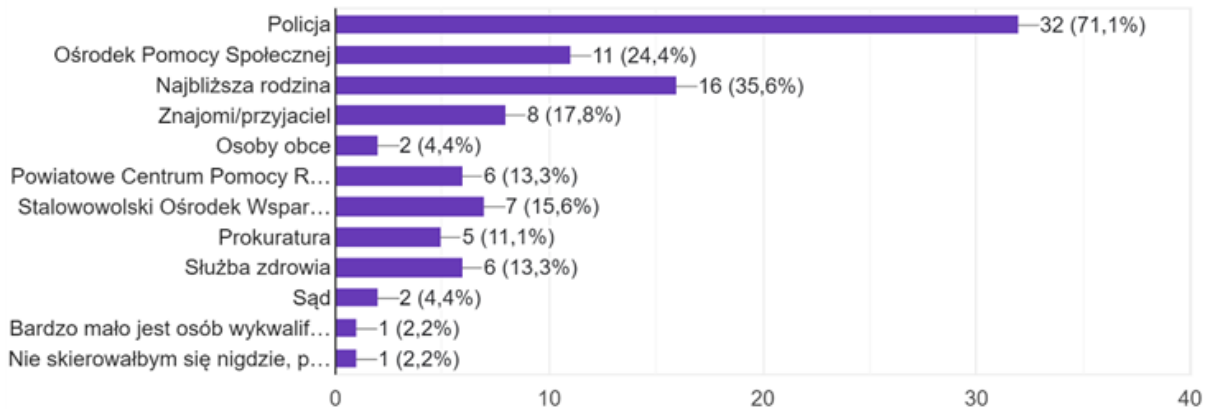
Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Kolejne pytanie dotyczyło statusu społecznego rodziny, w których najczęściej dochodzi do przemocy w domowej. Znaczna część badanych, aż 73,3% stwierdziła, że charakter rodziny nie ma znaczenia, natomiast 16,6% badanych uważa, że do przemocy dochodzi w rodzinach patologicznych.

Wykres 6

Do kogo Pan/i skierowałby/wałaby się w sytuacji doznawania przemocy? (Można zaznaczyć dowolną ilość odpowiedzi)

45 odpowiedzi

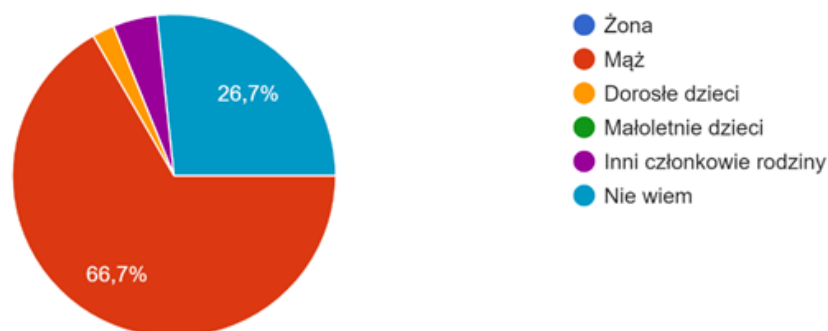
Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Wysokim poziomem zaufania publicznego badani obdarzą funkcjonariuszy policji. Aż 71,1% badanych skierowałoby swoje kroki na policję w sytuacji doznawania przemocy domowej. Ponad 35% badanych pomocy poszuka u rodziny, a 24 % osób skorzystałoby ze wsparcia Ośrodka Pomocy Społecznej. Jeden ankietowany nie udałby się nigdzie po pomoc, także jedna osoba uważa, że brakuje wykwalifikowanych osób świadczących pomoc.

Wykres 7

Kto według Pana/i jest najczęściej sprawcą przemocy w gminie Zaleszany? (Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź)

45 odpowiedzi

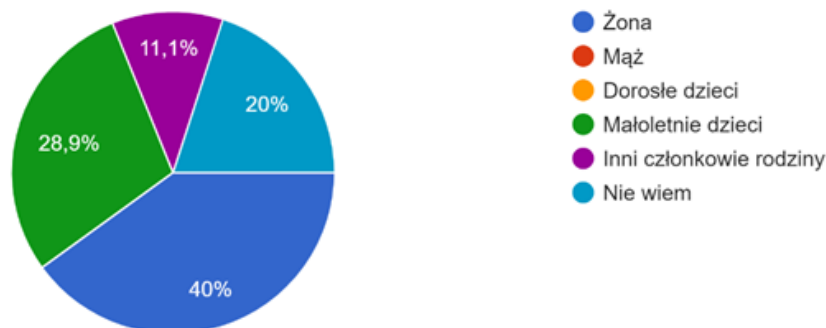
Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

W kolejnym pytaniu badani mieli wskazać kto jest najczęściej sprawcą przemocy. Ponad 66% osób wskazało męża jako osobę stosującą przemoc, natomiast prawie 27% badanych nie było w stanie określić kto może być sprawcą przemocy domowej.

Wykres 8

Kto według Pana/i jest najczęściej ofiarą przemocy domowej w gminie Zaleszany? (Proszę zaznaczyć jedna odpowiedź)

45 odpowiedzi

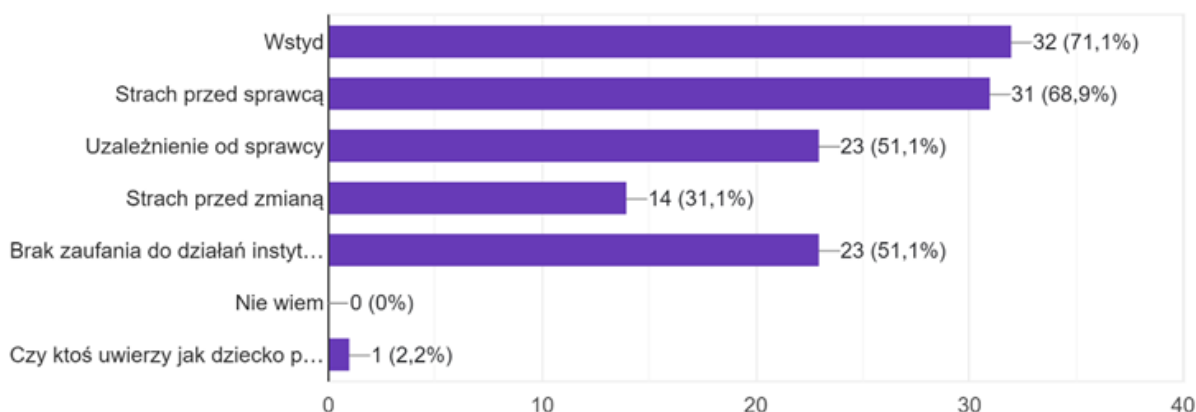
Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Wskazanie osoby doświadczającej przemocy domowej nie było już tak jednoznaczne. 40% mieszkańców uważa, że ofiarą przemocy domowej są żony, a prawie 29% ankietowanych wskazuje dzieci jako ofiary przemocy. 20% mieszkańców nie wie kto najczęściej doświadcza przemocy.

Wykres 9

Co według Pana/i jest przyczyną, że osoby doświadczające przemocy domowej nie szukają pomocy u odpowiednich służb/institucji? (Można zaznaczyć dowolną ilość odpowiedzi)

45 odpowiedzi

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

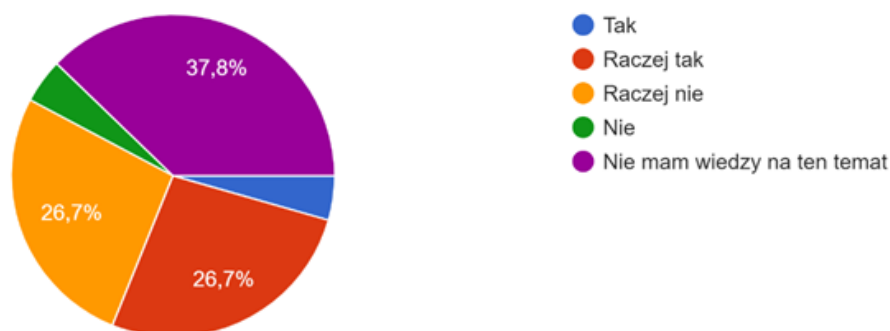
Ważnym pytaniem w badaniu jest znalezienie przyczyny, dlaczego osoby doświadczające przemocy nie szukają pomocy w odpowiednich służbach/ instytucjach. Badani wskazują wstyd (71,1% odpowiedzi) oraz strach przed sprawcą (68,9%) jako główne czynniki trwania

w relacji przemocowej. Aż 51,1% badanych uważa, że osoby doświadczającej przemocy nie mają zaufania do instytucji pomocowych.

Wykres 10

Czy według Pana/i przemoc domowa jest istotnym problemem w Gminie Zaleszany? (Proszę zaznaczyć jedna odpowiedź)

45 odpowiedzi

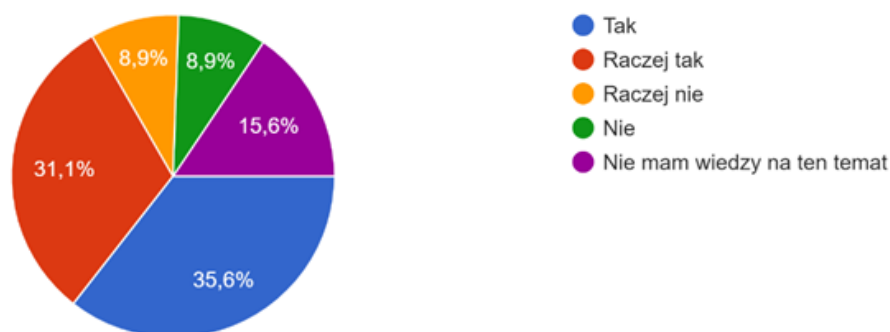
Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Na pytanie czy przemoc domowa jest istotnym problemem w gminie Zaleszany, 37,8 % badanych nie ma wiedzy na ten temat. Tyle samo osób (26,7% odpowiedzi) uważa, że przemoc jest raczej problemem i raczej nie jest. Odpowiedzi te sugerują, że badani nie są zorientowani w skali problemu na terenie gminy.

Wykres 11

Czy wie Pan/i gdzie szukać pomocy w Gminie Zaleszany w przypadku doświadczania przemocy?(Proszę zaznaczyć jedna odpowiedź)

45 odpowiedzi

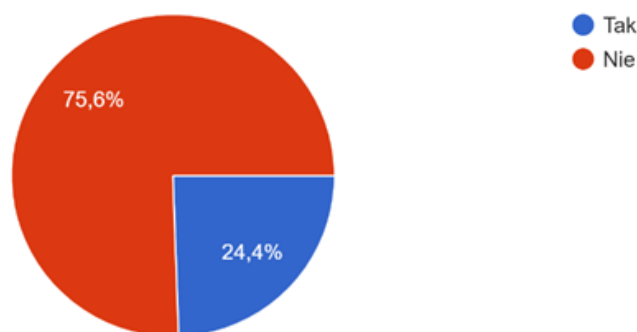

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Wiedza, gdzie szukać pomocy w razie wystąpienia przemocy domowej jest bardzo istotna, prawie 70% badanych uważa, że wie, gdzie znajdzie pomoc w sytuacjach kryzysowych. 15,6% ankietowanych twierdzi, że nie ma wiedzy na temat udzielenia pomocy w przypadku doświadczania przemocy.

Wykres 12

Czy kiedykolwiek doświadczyła Pan/i przemocy domowej?(Proszę zaznaczyć jedna odpowiedź)
45 odpowiedzi

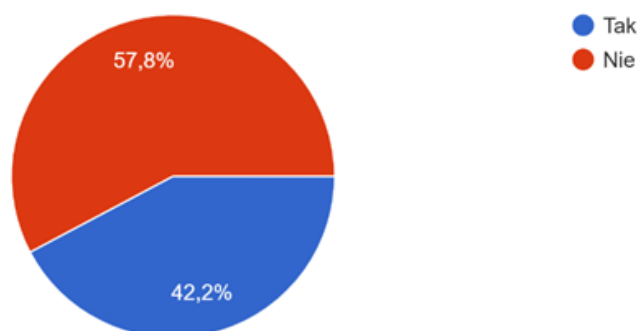

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Mieszkańców gminy Zaleszany zapytano, czy doświadczyli przemocy domowej, znaczna większość, ponad 75% oświadczyła, że nigdy nie doświadczyła przemocy. Jedna czwarta badanych przyznała, że była ofiarą przemocy domowej.

Wykres 13

Czy słyszał/a Pan/i o Zespole Interdyscyplinarnym w Zaleszanach? (Proszę zaznaczyć jedna odpowiedź)
45 odpowiedzi

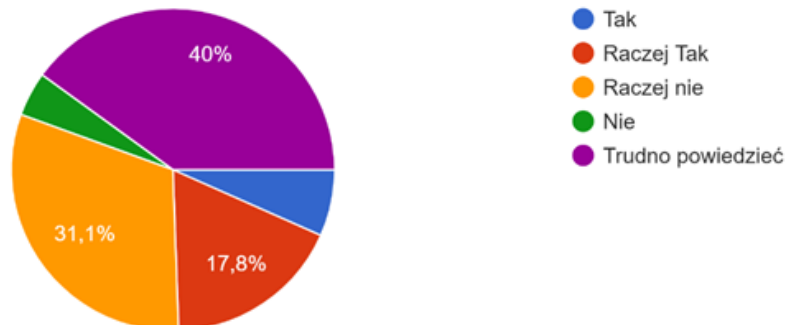
Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Zespół Interdyscyplinarny jest istotnym narzędziem do rozwiązywania problemów przemocy domowej, aż 57,8% badanych stwierdziło, że nie słyszało o Zespole Interdyscyplinarnym w Zaleszanach natomiast 42,2% posiada wiedzę o takim narzędziu pomocowym.

Wykres 14

Czy Pana/i zdaniem istnieje ryzyko nasilenia się przemocy domowej na terenie Gminy Zaleszany?(Proszę zaznaczyć jedna odpowiedź)

45 odpowiedzi

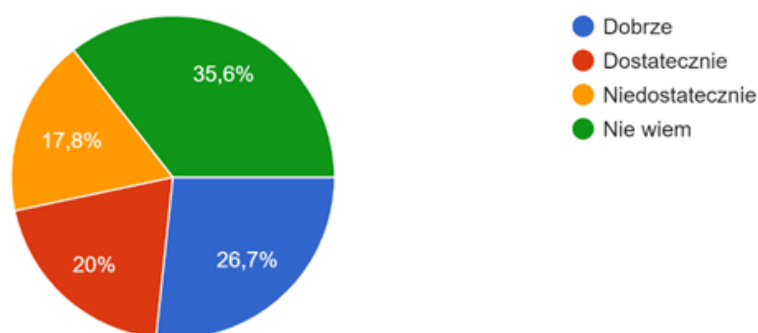
Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

40% badanych, na pytanie czy istnieje ryzyko nasilenia się przemocy domowej w gminie Zaleszany nie potrafiło określić, czy istnieje takie ryzyko. Ponad 31% mieszkańców stwierdza, że nie ma niebezpieczeństwa zwiększenia się incydentów przemocy domowej, natomiast prawie 18% badanych uważa, że ryzyko istnieje.

Wykres 15

Jak Pana/i ocenia prowadzone w gminie działania profilaktyczne związane z problemem przemocy w rodzinie? (Proszę zaznaczyć jedna odpowiedź)

45 odpowiedzi

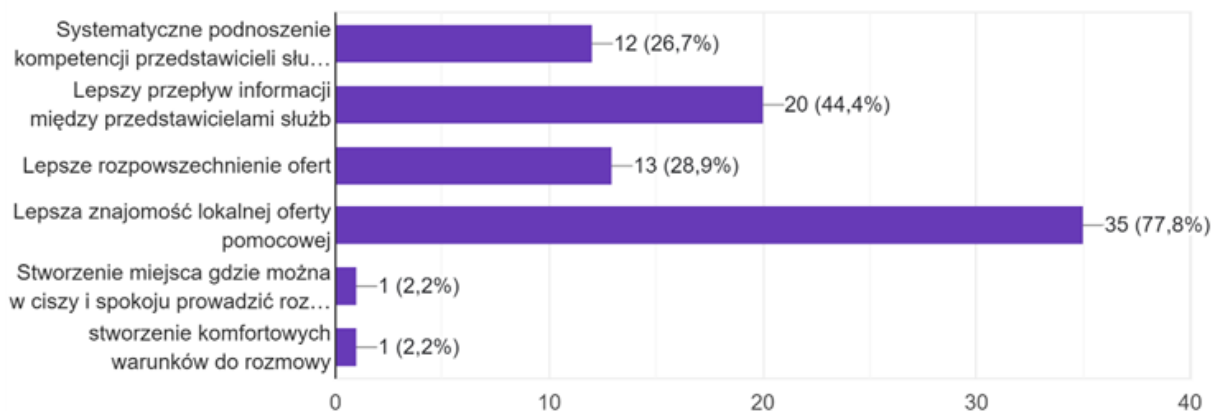
Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Według 26,7% respondentów prowadzone przez gminę działania profilaktyczne związane z problemem przemocy realizowane są w sposób dobry, znaczna większość odpowiadających 35,6% nie potrafi określić jakości prowadzonych działań, natomiast aż 17,8% źle ocenia podejmowane działania.

Wykres 16

Co Pana/Pani zdaniem powinno się zmienić, by działania skierowane do przeciwdziałania przemocy były bardziej skuteczne? (Można zaznaczyć dowolną ilość odpowiedzi)

45 odpowiedzi

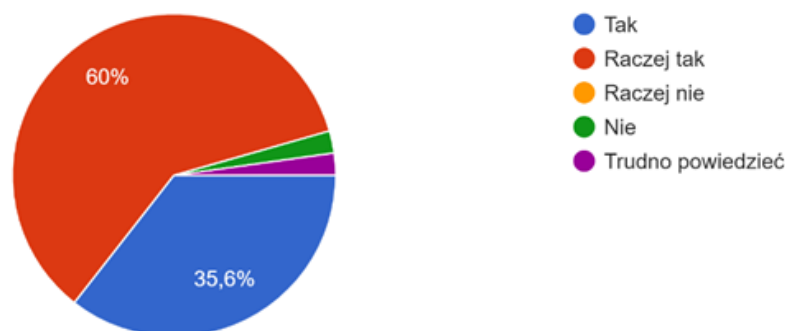
Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

System interdyscyplinarny powinien wychodzić naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców i zabezpieczać ich naczelną potrzeby, w związku z czym poproszono badanych o wskazanie kierunków zmian, aby uskutecznić działania skierowane do przeciwdziałania przemocy. 35 respondentów stwierdziło, że lepsza znajomość oferty pomocowej, 20 badanych uważa, że powinien być lepszy przepływ informacji pomiędzy służbami, 13 osób chciałoby, aby oferty pomocowe były bardziej rozpowszechnione, 12 osób wskazało podnoszenie kompetencji przedstawicieli służb jako istotny czynnik. Badani wskazali również, że oczekują stworzenia komfortowych warunków do rozmowy, wydzielenie miejsca, gdzie można w ciszy i spokoju prowadzić rozmowy.

Wykres 17

Czy czuje się Pan/Pani bezpiecznie na terenie Gminy Zaleszany? (Proszę zaznaczyć jedna odpowiedź)

45 odpowiedzi

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Poczucie bezpieczeństwa jest niezbędne do rozwoju i optymalnego funkcjonowania w otoczeniu, w związku z czym zadano badanym pytanie: „Czy czują się bezpiecznie na

terenie Gminy Zaleszany?" Zdecydowana większość badanych (95,6% odpowiedzi) stwierdziła, że czuje się bezpiecznie na terenie gminy.

Diagnoza została oparta na materiałach zastanych oraz przeprowadzonym w formie ankiety badaniu mieszkańców. Z badania wynika, że problem przemocy domowej jest bardzo mocno powiązany z problemem alkoholowym występującym w danej rodzinie. Jedną z kluczowych instytucji świadczących pomoc dla rodzin z problemem przemocy domowej jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Zaleszaniech oraz Gminny Zespół Interdyscyplinarny. W pracy na rzecz rodzin doświadczających przemocy domowej pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej współpracują z instytucjami i służbami takimi jak: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja, Prokuratura, Sąd Rejonowy, kuratorzy, służba zdrowia, oświata, NGO.

Na podstawie wykonanej diagnozy można stwierdzić, iż w Gminie Zaleszany konieczna jest realizacja następujących działań, tj.:

1. Działania profilaktyczne na terenie Gminy Zaleszany powinny mieć charakter długofalowy i różnorodny. Nie powinny się one ograniczać jedynie do środowiska szkoły - uczniów i nauczycieli, ponieważ przyniosą wtedy znacznie mniejsze efekty.
2. Istotne jest kontynuowanie prowadzonych działań profilaktycznych i edukacyjnych na terenie Gminy Zaleszany, które obejmują wszystkie grupy mieszkańców. Należy podkreślić, że skuteczne rozwiązywanie problemu przemocy domowej zależy nie tylko od podmiotów i instytucji, które działają w tym zakresie, lecz także od społeczności lokalnej. Planowane działania powinny polegać przede wszystkim na dostarczaniu informacji o możliwych formach poszukiwania pomocy oraz funkcjonujących w tym zakresie instytucji.
3. Rekomenduje się zwracanie szczególnej uwagi na wsparcie kadry pracującej w instytucjach pomocowych, szczególnie w zakresie rozwijania ich kompetencji i umiejętności w zakresie nowoczesnych form pomocy pracy z rodzinami borykającymi się z problemem przemocy domowej. Profesjonalna pomoc pomoże zmniejszyć skutki związane z występowaniem przemocy domowej na poziomie rodziny, jak i społeczności lokalnej.
4. Rekomenduje się kampanie społeczne zachęcające do reagowania na przemoc oraz nawiązanie współpracy z służbą zdrowia w celu usprawnienia procedury "Niebieskiej Karty".
5. Rekomenduje się warsztaty dla dzieci i młodzieży w ramach przeciwdziałania przemocy domowej, agresji oraz rozwiązywaniu konfliktów między uczniami, działania edukacyjne zwiększające świadomość problematyki zagrożeń cyfrowych.

ROZDZIAŁ III.

CZĘŚĆ PROGRAMOWA

1. POTRZEBY W SFERZE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ

- 1) Prowadzenie systemu informacji i edukacji w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.
- 2) Stałe doskonalenie zasobów kadrowych; wypracowanie i wprowadzenie procedur oraz monitorowanie przemocy domowej.
- 3) Wprowadzenie spójnego systemu współpracy i koordynacji pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz rodzin dotkniętych przemocą domową.
- 4) Stałe monitorowanie, ewaluowanie oraz inicjowanie wprowadzania koniecznych zmian w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, edukacja społeczna.
- 5) Miejsca schronienia w związku z przemocą domową.

2. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Zaleszany na lata 2024 – 2030 jest dokumentem opracowanym na podstawie Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030.

Głównymi założeniami przedmiotowego programu są: kompleksowość i interdyscyplinarność działań ujętych w ramy sprawnie funkcjonującego systemu, ukierunkowanego na wsparcie i ochronę osób doświadczających przemocy, edukację i pomoc w korygowaniu zachowań osób stosujących przemoc domową, edukację kadr instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy domowej oraz szeroko ujętą edukację społeczeństwa.

Podstawą działań systemowych są założenia, iż przemoc domowa jest przestępstwem, a najważniejsze jest bezpieczeństwo osoby doznającej przemocą i zatrzymanie przemocy. Bez realizacji wyżej wymienionych założeń pomoc jest zazwyczaj nieskuteczna.

Pojedyncza instytucja nie jest sama w stanie skutecznie rozwiązywać problemu przemocy domowej. Nieodzowna jest interdyscyplinarność pracy w tym zakresie poprzez ścisłą współpracę, łączenie działań, przepływ informacji, określenie wspólnego celu oraz przewidywanie efektów. Interdyscyplinarność jest podstawą skuteczności w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Ponadto wzrost świadomości społecznej powinien przyczynić się do zapobiegania przemocy domowej, umożliwić szybsze reagowanie, a także spowodować, że osoby stosujące przemoc będą odczuwać brak akceptacji dla swoich działań, co znacznie zwiększy skuteczność w jej zapobieganiu oraz łagodzeniu jej następstw.

3. CELE, KIERUNKI, WSKAŹNIKI PROGRAMU, REALIZATORZY, TERMINY REALIZACJI

CEL GÓWNY: zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Gminie Zaleszany.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

I CEL: Zwiększenie działań w zakresie ochrony osób doznających przemocy domowej i rozszerzenie dostępności pomocy.

Kierunek działań	Realizator	Wskaźniki	Termin
Aktywna działalność Zespołu Interdyscyplinarnego,	Gmina, Zespół Interdyscyplinarny	Liczba spotkań ZI	2024-2030
Utworzenie i funkcjonowanie grup diagnostyczno-pomocowych,	Zespół interdyscyplinarny	liczba utworzonych grup diagnostyczno-pomocowych, liczba założonych Niebieskich Kart,	2024-2030
Realizowanie procedury „Niebieskie Karty”,	Zespół Interdyscyplinarny, Grupa Diagnostyczno-Pomocowa	liczba funkcjonujących grup diagnostyczno-pomocowych, liczba interwencji związanych z przemocą domową,	2024-2030
Prowadzenie i upowszechnianie poradnictwa socjalnego, psychologicznego, pedagogicznego, medycznego, prawnego dla osób doświadczających przemocy domowej, a także prowadzenie pracy socjalnej,	Gmina Zaleszany, Ośrodek Pomocy Społecznej w Zaleszanach, Zespół Interdyscyplinarny w Zaleszanach, Posterunek Policji w Zbydniowie, Placówki Oświatowe, Placówki służby zdrowia, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	liczba przeprowadzonych specjalistycznych porad, liczba osób korzystających z poradnictwa,	2024-2030

Realizowanie programów terapeutycznych dla osób doznających przemocy domowej,	Gmina Zaleszany, Ośrodek Pomocy Społecznej w Zaleszanach, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Liczba programów edukacyjnych lub/i wspierających realizowanych w gminach i powiatach, liczba wydanych skierowań, liczba osób doznających przemocy domowej uczestniczących w działaniach grupowych, liczba osób uczestniczących w programach terapeutycznych dla osób doznających przemocy domowej,	2024-2030
Opracowywanie i realizowanie indywidualnych oraz grupowych działań edukacyjnych, które są kierowane do osób doznających przemocy domowej,	Gmina Zaleszany, Ośrodek Pomocy Społecznej w Zaleszanach, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	liczba opracowanych i zrealizowanych programów terapeutycznych dla osób doznających przemocy domowej, liczba osób doznających przemocy domowej uczestniczących w działaniach grupowych,	2024-2030
Zapewnienie bezpieczeństwa osobom doświadczającym przemocy domowej poprzez np. zapewnienie schronienia,	Ośrodek Pomocy Społecznej w Zaleszanach, Zespół Interdyscyplinarny w Zaleszanach, Posterunek Policji w Zbydniowie	liczba osób, którym zapewniono schronienie,	2024-2030
Zapewnienie bezpieczeństwa osobom doświadczającym przemocy domowej poprzez udzielenie pomocy finansowej i rzeczowej,	Ośrodek Pomocy Społecznej w Zaleszanach,	liczba osób, którym udzielono pomocy finansowej i rzeczowej	2024-2030
Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy w szczególności: medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej,	Gmina Zaleszany, Ośrodek Pomocy Społecznej w Zaleszanach, Zespół Interdyscyplinarny w Zaleszanach, Posterunek Policji w Zbydniowie, Placówki Oświatowe, Placówki służby zdrowia, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	liczba przeprowadzonych specjalistycznych porad, liczba osób korzystających z poradnictwa, liczba osób doznających przemocy domowej uczestniczących w działaniach indywidualnych,	2024-2030
Zapewnienie sprawnego systemu współpracy służb we wdrażaniu procedury z art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,	Ośrodek Pomocy Społecznej w Zaleszanach, Zespół Interdyscyplinarny w Zaleszanach, Posterunek Policji w Zbydniowie, Placówki służby zdrowia	liczba dzieci, którym zapewniono ochronę w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, w związku z bezpośrednim zagrożeniem życia lub zdrowia,	2024-2030
Publikowanie na stronie internetowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zaleszanach informacji o lokalnym systemie pomocy i wsparcia osób uwikłanych w zjawisko przemocy domowej.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Zaleszanach	liczba opracowanych i upowszechnionych materiałów informacyjnych dot. przemocy domowej,	2024-2030

II CEL: Zwiększenie skuteczności programów dla osób stosujących, a także podejrzanych o przemoc domową.

Kierunek działań	Realizator	Wskaźniki	Termin
Motywowanie i kierowanie osób stosujących przemoc do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych lub psychologiczno- terapeutycznych,	Ośrodek Pomocy Społecznej w Zaleszanach, Posterunek Policji w Zbydniowie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów	liczba wydanych skierowań do udziału programów korekcyjno-edukacyjnych oraz programów psychologiczno-terapeutycznych, liczba osób uczestniczących w wyżej wymienionych programach,	2024-2030

	Alkoholowych		
Prowadzenie rozmów z osobami nadużywającymi alkoholu i stosującymi przemoc domową,	Ośrodek Pomocy Społecznej w Zaleszanach, Posterunek Policji w Zbydniowie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	liczba wypełnionych NK D w ramach procedury „Niebieskie Karty”,	2024-2030
Informowanie o konsekwencjach stosowania przemocy domowej, o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii dla osób stosujących przemoc domową,	Ośrodek Pomocy Społecznej w Zaleszanach, Posterunek Policji w Zbydniowie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	liczba złożonych zawiadomień w sprawie wykroczenia z art. 66c Kodeksu Wykroczeń,	2024-2030
Kierowanie wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w sprawie zastosowania obowiązku podjęcia leczenia odwykowego w związku z nadużywaniem alkoholu,	Ośrodek Pomocy Społecznej w Zaleszanach, Posterunek Policji w Zbydniowie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Liczba osób skierowanych do GKRPA	2024-2030
Monitorowanie osób stosujących przemoc po zakończonym udziale w programie korekcyjno edukacyjnym oraz psychologiczno-terapeutycznym	Zespół Interdyscyplinarny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zaleszanach, Posterunek Policji w Zbydniowie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	liczba osób, które ukończyły program korekcyjno edukacyjny oraz psychologiczno-terapeutycznym	2024-2030

III CEL: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Kierunek działań	Realizator	Wskaźniki	Termin
Prowadzenie badań nad zjawiskiem występowania przemocy na terenie Gminy Zaleszany (m.in. diagnozy, ekspertyzy, ewaluacje, badania ankietowe),	Gmina Zaleszany, Ośrodek Pomocy Społecznej w Zaleszanach	liczba opracowanych raportów dotyczących zjawiska przemocy domowej,	2024-2030
Realizowanie porad oraz interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,	Gmina Zaleszany, Ośrodek Pomocy Społecznej w Zaleszanach	liczba udzielonych porad,	2024-2030
Edukowanie dzieci i młodzieży w zakresie radzenia sobie z przejawami agresji i przemocy, w tym tworzenie programów profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy i cyberprzemocy	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe,	liczba placówek oświatowych realizujących programy profilaktyczne, liczba przeprowadzonych warsztatów, programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży oraz liczba uczestników ww. działań,	2024-2030

Podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej (w tym także rodziców) na temat przemocy domowej m.in. poprzez organizowanie prelekcji, spotkań rodzinnych itp.,	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe,	liczba przeprowadzonych prelekcji, spotkań liczba lokalnych i ogólnokrajowych kampanii społecznych, w których uczestniczyła Gmina Zaleszany	2024-2030
Promowanie wzorów dobrego rodzicielstwa wolnego od krzywdzenia i zaniedbywania np. poprzez prowadzenie warsztatów umiejętności wychowawczych i konsultacji dla rodziców,	Placówki oświatowe	liczba placówek oświatowych realizujących programy profilaktyczne,	2024-2030
Podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej na temat przemocy domowej poprzez upowszechnianie materiałów edukacyjno-informacyjnych (np. plakatów, broszur, ulotek), w tym na temat przemocy ekonomicznej i cyberprzemocy oraz innych zagrożeń ze strony nowoczesnych technologii komunikowania,	Gmina Zaleszany, Ośrodek Pomocy Społecznej w Zaleszanach, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe,	Liczba wydanych materiałów edukacyjnych	2024-2030
Rozpowszechnianie informacji o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy domowej,	Gmina Zaleszany, Ośrodek Pomocy Społecznej w Zaleszanach, Posterunek Policji w Zbydniowie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe,	Liczba wydanych materiałów edukacyjnych	2024-2030
Prowadzenie działań profilaktycznych dotyczących zapobiegania przemocy domowej (w szczególności wobec dzieci, kobiet, osób starszych lub niepełnosprawnych).	Gmina Zaleszany, Ośrodek Pomocy Społecznej w Zaleszanach, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Posterunek Policji w Zbydniowie, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe,	liczba przeprowadzonych spotkań, pogadanek profilaktycznych dla rodziców oraz liczba uczestników,	
Podnoszenie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy i sposobów radzenia sobie z problemem poprzez: organizację lokalnych akcji i kampanii lub przyłączenie się do ogólnokrajowych kampanii społecznych na temat przeciwdziałania przemocy domowej	Gmina Zaleszany, Ośrodek Pomocy Społecznej w Zaleszanach, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Posterunek Policji w Zbydniowie, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe,	liczba zorganizowanych akcji lokalnych/kampanii społecznych na temat przeciwdziałania przemocy domowej, w których Gmina Zaleszany uczestniczyła, liczba uczestników akcji lokalnych/kampanii społecznych na temat przeciwdziałania przemocy domowej.	2024-2030

IV CEL: Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Kierunek działań	Realizator	Wskaźniki	Termin
Opracowywanie diagnoz potrzeb szkoleniowych kadr, w tym członków zespołów interdyscyplinarnych oraz grup diagnostyczno-pomocowych w zakresie	Gmina Zaleszany, Ośrodek Pomocy Społecznej w Zaleszanach,	Liczba opracowanych raportów, diagnoz	2024-2030

przeciwdziałania przemocy domowej			
Systematyczne prowadzenie szkoleń dla wszystkich przedstawicieli podmiotów, podejmujących działania na rzecz rodzin doznających przemocy domowej (w tym szczególności zadbanie o sferę psychiczną pracowników poprzez szkolenia z zakresu radzenia sobie ze stresem, motywacji, a także przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu),	Gmina Zaleszany, Ośrodek Pomocy Społecznej w Zaleszanach, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Posterunek Policji w Zbydniowie, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe,	liczba przeprowadzonych szkoleń, liczba uczestników szkoleń,	2024-2030
Wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami doznającymi przemocy domowej i z osobami stosującymi przemoc domową, w formie m.in. superrewizji, coachingu, doradztwa, grup wsparcia,	Gmina Zaleszany, Ośrodek Pomocy Społecznej w Zaleszanach, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,	liczba superrewizji i innych form wsparcia, liczba osób korzystających z wyżej wymienionych form wsparcia zawodowego,	2024-2030
Zapewnienie dostępu pracownikom zaangażowanym w przeciwdziałanie przemocy domowej dostępu do specjalistycznej literatury, materiałów edukacyjnych.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Zaleszanach, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,	liczba zakupionych i udostępnionych materiałów edukacyjnych dla pracowników pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.	2024-2030

4. PRZEWIDYWANE EFEKTY

1. Zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie.
2. Spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie.
3. Udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.
4. Usprawnienie systemu pomocy rodzinom dotkniętym przemocą.
5. Zwiększenie zaangażowania społeczności w sprawy przeciwdziałania przemocy.
6. Zbudowanie systemu działań w zakresie pomocy rodzinom i osobom dotkniętym przemocą.
7. Niwelowanie skutków zjawiska przemocy.
8. Zmniejszenie skali występujących w rodzinach dysfunkcji wynikających z przemocy.

5. MONITOROWANIE, SPRAWOZDAWCZOŚĆ I ŚRODKI FINANSOWE NA REALIZACJĘ PROGRAMU.

MONITOROWANIE

Koordynatorem Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej jest Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zaleszanach.

Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie na podstawie corocznej sprawozdawczości - do dnia 31 stycznia każdego roku, z wykonywania zadań oraz bieżącej analizy realizacji poszczególnych projektów, ze szczególnym uwzględnieniem osiągniętych efektów.

SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zaleszanach do dnia 31 stycznia każdego roku przedkłada Wójtowi Gminy Zaleszany sprawozdanie z realizacji Programu.

FINANSOWANIE PROGRAMU

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Zaleszany, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.